



3022

## **AVIZ**

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European**

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.236 din 6.12.2010,

## **CONSILIUL LEGISLATIV**

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

**Avizează favorabil proiectul de lege**, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, aprobată cu modificări și completări prin legea nr.260/2005, cu modificările și completările ulterioare, pentru asigurarea, pe de o parte, a transpunerii depline a acquis-ului Uniunii Europene în materie de rezidență și, pe de altă parte, pentru clarificarea anumitor aspecte care nu sunt legiferate la nivelul Uniunii Europene, dar a căror reglementare este necesară pentru a fi asigurată

exercitarea de către cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora a dreptului la liberă circulație.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare, iar potrivit prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

**2. Analizat din perspectiva dreptului european,** formulăm următoarele precizări :

La nivelul legislației originare a Uniunii Europene, principiul liberei circulații a lucrătorilor este consacrat de articolul 45 (fostul articol 39 CE) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și impune eliminarea oricărei discriminări din motive legate de naționalitate între lucrătorii din statele membre, în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, remunerarea și alte condiții de lucru.

Acest principiu a fost dezvoltat prin intermediul legislației secundare, în principal prin Regulamentul (CEE) nr.1612/681 privind libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității, Directiva 2004/38/CE privind dreptul la libera circulație și dreptul de ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii Europene și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr.1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE, precum și Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, iar în timp, acest principiu a fost consolidat și prin intermediul practicii Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Tratatul, precum și reglementările menționate oferă cetățenilor europeni dreptul de a circula liber pe teritoriul Uniunii Europene în interes profesional și protejează drepturile sociale ale lucrătorilor și ale membrilor familiilor lor. În acest domeniu dinamic, care evoluează în ritmul politicilor de pe piața forței de muncă, al structurii familiale și al procesului de integrare europeană, libera circulație contribuie nu numai la realizarea unei piețe unice, dar are și o importantă dimensiune socială, în măsura în care favorizează integrarea socială, economică și culturală a lucrătorilor migranți din Uniunea Europeană în statul membru gazdă.

De regulă, conform principiilor statuate în acquis-ul Uniunii Europene, fiecare cetățean al Uniunii are dreptul de a lucra și de a locui în alt stat membru fără a fi discriminat pe motiv de naționalitate. Cu toate acestea, așa cum a precizat și inițiatorul, în ciuda progreselor

realizate de instituțiile europene, Comisia Europeană a constatat că încă mai există obstacole de natură juridică, administrativă și practică în calea exercitării acestui drept.

Astfel, concluzia la care s-a ajuns după trecerea Anului european al mobilității lucrătorilor 2006, a fost aceea că, în afară de obstacolele de natură juridică și administrativă asupra cărora au fost concentrate, în general, eforturi recente (recunoașterea calificărilor și portabilitatea drepturilor la pensie suplimentară), există alți factori care influențează negativ mobilitatea transnațională, cum ar fi: aspectul lingvistic, accesul la un loc de muncă pentru soț/soție sau partener/parteneră, mecanismele pentru întoarcerea în țara de origine ș.a.

Rezolvarea acestor probleme necesită, prin urmare, o abordare teoretică mai amplă, din toate punctele de vedere, combinată cu punerea în aplicare efectivă a principiului liberei circulații.

Astfel, în sprijinul aplicării practice a principiilor legate de libera circulație, în definiția membrilor familiei intră soțul/soția, în anumite circumstanțe partenerul/partenera cu care cetățeanul european a contractat un parteneriat înregistrat, descendenții direcți în vârstă de cel mult 21 de ani sau care se află încă în întreținere, precum și ascendenții direcți care se află în întreținerea acestora și ascendenții direcți ai soțului/soției sau ai partenerului/partenerii. În acest scop, Directiva 2004/38/CE prevede că statele membre, hotărând în conformitate cu legislația proprie, eliberează și reînnoiesc cetățenilor lor cărțile de identitate sau pașapoartele care le atestă cetățenia.

Pe de altă parte, Tratatul de instituire a Comunității Europene prevede că statul membru poate impune restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pentru cetățeni ai Uniunii Europene în cazurile în care acest lucru este justificat de considerente de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică.

Dar, oricare asemenea restricții, care se pot exprima, de exemplu, prin refuzul accesului, refuzul dreptului de ședere sau măsura de expulzare, trebuie să respecte termenii și condițiile stabilite de Directiva 2004/38/CE, ce prevede astfel garanții semnificative pentru asigurarea unei puneri în practică corecte a acestui drept de către statele membre. În cazurile în care se face referire la ordinea publică și la siguranța publică, măsurile adoptate din aceste considerente trebuie să fie proporționale (expulzarea are un impact puternic asupra vieții unei persoane și trebuie să fie proporțională cu

gravitatea încălcării ordinii publice sau a siguranței publice) și se să bazeze în mod exclusiv pe conduita persoanei în cauză.

Cetățenii Uniunii Europene și membrii familiilor acestora sunt de asemenea, protejați prin garanțiile procedurale. Astfel, în toate situațiile, în cazul în care sunt expulzați sau când li se refuză intrarea, decizia trebuie să fie notificată în scris și într-un asemenea mod încât aceștia să-i poată înțelege conținutul și implicațiile.

În acest context juridic european, complexitatea prezentului proiect de lege este determinată de faptul că dispozițiile acestuia trebuie să contribuie la eliminarea oricăror neclarități în ceea ce privește acțiunea de transpunere corectă a acquis-ului Uniunii Europene, reținând aspectele juridice concrete prezentate mai sus.

Proiectul trebuie să contribuie și la o mai bună coordonare și monitorizare la nivelul instituțiilor competente din statele membre a procedurilor impuse de directiva europeană, în scopul uniformizării aplicării prevederilor acesteia.

În acest sens, proiectul reia, definește sau dezvoltă de o manieră explicită principalele aspecte derivând din respectarea aplicării drepturilor de liberă circulație și ne referim la definiția sintagmelor: cetățean al Uniunii Europene, asigurare de sănătate, statutul de lucrător ș.a. sau, detaliază, în același scop, procedurile impuse de legislația europeană în anumite cazuri strict delimitate sau circumstanțiate de situații speciale.

Din analiza modificărilor propuse se desprinde concluzia că proiectul urmărește consolidarea procesului de transpunere eficientă și corectă a Directivei 2004/38/CE, în special prin dispunerea acelor măsuri legale menite să asigure implementarea integrală a acquis-ului Uniunii Europene.

**3.** Potrivit uzanței normative, partea dispozitivă a **pct.1 al art.I** trebuie reformulată, astfel:

„1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins:”.

**4.** La **pct.3 al art.I**, pentru rigoare normativă, partea dispozitivă trebuie să debuteze, astfel:

„3. **La articolul 2 .....**”.

**5.** Deoarece prin **pct.6 și 7 ale art.I** se dorește modificarea a două alineate ale aceluiași articol, pentru o mai bună sistematizare a normelor proiectului, este necesară comasarea acestora într-un singur punct, pentru a cărui parte dispozitivă propunem următoarea redactare:

„6. Alineatele (3) și (4) ale articolului 5 se modifică și vor avea următorul cuprins”.

Pe cale de consecință, se impune renumerotarea punctelor subsumate art.I.

Reiterăm aceste observații pentru toate cazurile similare din proiect, atunci când se propune modificarea mai multor alineate ale aceluiași articol, respectiv actualele pct.41 cu 42, pct.46, 47, 48 și 50, precum și **pct.59** cu **60**.

**6.** La **actualul pct.11**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm ca partea dispozitivă să debuteze, astfel:

„11. La articolul 10, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

**7.** La partea dispozitivă a **actualului pct.19**, potrivit rigorilor stilului normativ, este necesar ca expresia „alineatul 1” să fie redată sub forma „alineatul (1)”, observație valabilă și pentru **actualele pct.24** și **31**.

**8.** La **actualul pct.25**, referitor la textul propus pentru **alin.(6<sup>1</sup>) al art.19**, pentru precizia normei, este necesară reformularea sintagmei „La solicitările ulterioare”.

**9.** Având în vedere că intervențiile prevăzute la **alin.(1) al art.II** se referă tot la actul normativ de bază, această normă trebuie inserată în finalul art.I, ca punct distinct, care să debuteze, astfel:

„În tot cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.102/2005, sintagma „asigurare de sănătate .....””.

Referitor la **alin.(2)** al art.II, deoarece articolele și alineatele în cadrul cărora se dorește a fi înlocuite respectiva sintagmă sunt supuse intervențiilor din cuprinsul art.I, este necesar ca modificarea avută în vedere să fie operată direct prin redarea textelor, propuse la punctele subsumate art.I, eliminându-se în mod corespunzător **alin.(2)** al art.II.

Pe cale de consecință, actualele art.(3) și (5) ale **art.II**, precum și trimiterile din cuprinsul acestora trebuie renumerotate corespunzător.

La **actualul alin.(3)**, potrivit stilului normativ, este necesar ca expresia „până la intrarea în vigoare a prezentei legi” trebuie redată sub forma „până la **data intrării** în vigoare a prezentei legi”.

De asemenea, în cadrul actualelor **alin.(3)** și **(4)**, referirea la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.102/2005 trebuie făcută precizându-se că aceasta a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.260/2005.

10. La **art.III**, pentru caracterul complet al normei și pentru rigoarea redactării, este necesară înlocuirea expresiei „și cele aduse prin prezenta lege, se republică” cu sintagma „**precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica**”.

PREȘEDINTE  
dr. Dragoș  


București  
Nr.1479/8.12.2010